



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ryžoviště, okres Bruntál

Rýmařovská 282, 793 56 Ryžoviště

Identifikátor školy: 600131734

Termín konání orientační inspekce: 3. - 7. květen 2001

Čj.	141 171/01-11139
Signatura	on1bu136

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Neúplná základní škola zabezpečuje výuku 38 žáků prvního až čtvrtého ročníku. Vzhledem k počtu žáků probíhá výuka ve dvou třídách (I. třída 1. a 4. ročník, II. třída 2. a 3. ročník) podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 schváleného MŠMT ČR s platností od 1. září 1996, v němž jsou zapracovány úpravy a doplňky schválené pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. Hospodaří jako organizační složka obce.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzhledem k charakteru školy (neúplná základní škola se čtyřmi ročníky ve dvou třídách) byla kvalita vzdělávání sledována jako celek na základě hospitací provedených v předmětech český jazyk - ve všech specifických složkách, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, pracovní činnosti.

Týdenní časové dotace jednotlivých sledovaných předmětů odpovídají ve všech ročnících učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu, časová dotace specifických složek českého jazyka je vyučujícími vhodně volena dle potřeby. Kontinuita výuky je obsahově dána osnovami a je dodržována. V souladu s učebními osnovami mají vyučující zpracovány pro jednotlivé předměty a ročníky časově tematické plány, v nichž jsou uvedeny probírané jevy i prostředky k dosažení stanovených cílů, učivo je rozvrženo do jednotlivých měsíců školního roku. Z uvedených plánů vycházejí učitelky při bezprostřední přípravě na jednotlivé vyučovací hodiny. Ve sledovaných hodinách byly stanovené výukové cíle reálné, odpovídaly standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd. Poznatky a dovednosti z výuky uplatňují žáci především v recitačních soutěžích, matematických soutěžích (Klokánek) a v zájmových útvarech (hra na flétnu, sportovní hry a vaření). Všichni pedagogové mají dostatečný přehled o žácích se specifickými poruchami učení; práce s těmito žáky je příkladná.

V současné době je výuka na škole zajištěna třemi pedagogy. Dvě vyučující s celým úvazkem mají kvalifikaci v souladu s právními předpisy, jedna učitelka - vychovatelka školní družiny, která vyučuje pouze na částečný úvazek, nespĺňuje požadavky na vzdělání stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. V současné době je tedy podíl kvalifikované výuky sledovaných předmětů 84 %.

Většina vyučovacích hodin sledovaných předmětů probíhala v kmenových třídách, pro výuku pracovních činností, výtvarné a hudební výchovy je zřízena samostatná učebna. Všechny třídy jsou vybaveny udržovaným standardním školním nábytkem, jehož rozmístění umožňuje sebeobslužnost žáků. Velikost tříd odpovídá počtu žáků, světelné a tepelné podmínky jsou dle subjektivního posouzení vyhovující. Třídy mají k dispozici hygienická zázemí, relaxační koutky a vybavení pro realizaci pitného režimu. V době příznivého počasí je k relaxaci žáků během přestávek využívána přilehlá zahrada mateřské školy.

Prostředí tříd je podnětné a estetické. Součástí výzdoby, která vychází zejména z vlastních prací žáků, jsou četné tabelární pomůcky k aktuálně probíranému učivu. Celý interiér školní budovy je udržován v čistotě, jeho výzdoba svědčí o velmi dobrém estetickém cítění vyučujících.

Učební pomůcky pro výuku sledovaných předmětů, kterými škola disponuje, nejsou z hlediska kvality i kvantity vždy dostačující, učitelky si řadu učebních pomůcek připravují samy (tabule s aktuálním učivem, pracovní listy, kartičky se vzorci slovy, písmeny ap.). Pořizování nových učebních pomůcek nebo jejich modernizace není v současné době realizována. Použití

dostupných pomůcek bylo v hospitovaných hodinách vzhledem k probíranému učivu účelné. Pro výuku sledovaných předmětů jsou k dispozici radiomagnetofony, výukové video programy a žákovská knihovna vybavená starší doplňkovou četbou a novými naučnými publikacemi a encyklopediemi. Ta je žáky i vyučujícími využívána v maximální míře. Používané učebnice a učební texty jsou v souladu se seznamem platných učebnic vydaným MŠMT ČR pro školní rok 2000/01.

Hodiny českého jazyka a matematiky jsou začleněny do rozvrhu vyučovacích hodin většinou do první poloviny vyučovacího dne, ostatní předměty s ohledem na stupeň obtížnosti, což je v souladu se zásadami duševní hygieny žáků.

Struktura hodin, která je v obou třídách podřízena výuce dvou ročníků v jedné třídě, odpovídala výukovým cílům i věku žáků. Všechny vyučující jsou pedagogicky tvořivé, jejich organizační pokyny jsou jasné, srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků. Učitelky vždy na počátku hodiny jasně vytyčily výukový cíl a v průběhu výuky sledovaly, čeho mají žáci dosáhnout. Formy a metody jimi zvolené vycházely z aktuálního složení třídy (diferencovaná práce uvnitř ročníků vzhledem k úrovni vědomostí a dovedností jednotlivých žáků, skupinové vyučování podle ročníků, samostatná práce s učebnicí, střídání ústních a písemných cvičení) a z obsahu probíraného učiva. Uplatňovány byly převážně kombinované hodiny. Vyučující zohledňovaly individuální potřeby a schopnosti žáků - věnovaly pozornost žákům se specifickými poruchami učení, prospěchově slabším žákům i žákům talentovaným, pro které měly připraveny individuální úkoly.

Ve všech hospitovaných hodinách vyučující důsledně uplatňovaly mezipředmětové vztahy a využívaly životních zkušeností žáků ke společné práci obou ročníků v jedné třídě. Většinou byli žáci vedeni k logickému myšlení, k jasnému vyjadřování vlastních myšlenek a ke správné výslovnosti. Ze strany vyučujících bylo dbáno na dodržování hygienických zásad při psaní a čtení, žákům bylo vždy umožněno pracovat vlastním tempem. Relaxační techniky zařazované do průběhu všech hospitovaných hodin byly vhodně voleny.

Vstupní i průběžná motivace spočívala především ve využívání herních a soutěživých prvků a v pozitivním převážně verbálním hodnocení dílčí žákovské práce vyučujícími. Výsledky učení vyhodnocovaly učitelky průběžně i souhrnně na konci hodin, žáci byli hodnoceni se zdůvodněním a vždy upozorněni na chyby. Při kontrole žákovské dokumentace bylo zjištěno, že žákovské práce jsou vyučujícími důsledně kontrolovány, opravovány a většinou hodnoceny, žáci jsou vedeni k uvědomělé práci s chybou.

V perfektně připravené a promyšlené výuce byl evidentní citlivý a povzbuzující přístup vyučujících k dětem i pracovní zaujetí vyučujících i žáků. Využívané kooperativní formy práce rozvíjely komunikativní dovednosti mezi žáky navzájem, učitelky respektovaly žáky jako osobnosti. Postoj vyučujících vytvářel ve třídách vstřícnou pracovní a tvořivou atmosféru, kde žáci dodržují dohodnutá pravidla jednání, chování i komunikace.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky je vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhá, na velmi dobré úrovni.

Personální a psychohygienické podmínky jsou rovněž velmi dobré, materiální podmínky jsou průměrné.

Výuka je z hlediska účelnosti, organizace, použitých forem a metod práce na vynikající úrovni stejně tak motivace a hodnocení žáků ve vyučovacím procesu.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

V dlouhodobé koncepci se škola orientuje na kvalitu základního vzdělání v rámci zvoleného vzdělávacího programu s možností uspokojování osobních potřeb a zájmů žáků nabídkou činností zájmových útvarů v rámci školy. Toto zaměření školy je prezentováno rodičovské veřejnosti i zřizovateli. Koncepce odpovídá materiálním a personálním možnostem školy a sociodemografickým podmínkám.

Při plánování nového školního roku vychází ředitelka školy z uvedených koncepčních záměrů a z podrobné analýzy předešlého školního roku provedené na závěrečné pedagogické radě.

Písemně zpracovaný roční plán, který je strukturovaný, zahrnuje všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti a organizace školního roku. Dílčí úkoly v jednotlivých oblastech jsou jasně formulovány. Nejsou zde však vždy uvedeny konkrétní termíny plnění a zodpovědnost jednotlivých pracovníků. Měsíční plány, které vycházejí z celoročního plánu práce a jsou doplněny o aktuální informace, jsou vypracovávány pouze v případě většího počtu akcí v měsíci. Zde jsou pak uvedeny konkrétní termíny a osoby, které budou akce zajišťovat nebo se jich zúčastní. Pracovníci školy se podílejí na plánovací činnosti svými náměty a připomínkami, které vycházejí z osobní angažovanosti v pořádání jednotlivých akcí.

Zpracované časově tematické plány vyučujících jsou v souladu osnovami výše uvedeného vzdělávacího programu. Odpovídají potřebám a zájmům žáků, využívají znalostí regionálních podmínek. Pro žáky se specifickými poruchami učení a chování vede škola předepsanou dokumentaci. Škola reaguje na osobní zájmy žáků a požadavky rodičů vytvářením podmínek pro činnost zájmových útvarů. Nepovinné předměty nejsou na škole zavedeny.

Organizace školy vychází z vlastního organizačního řádu. V něm jsou zakotvena pravidla fungování z hlediska norem, popisu činností a instrukcí. Jsou deklarovány pravomoci a zodpovědnost pracovníků za určené oblasti. Běžný provoz se řídí řádem školy, který je zpracován v souladu s § 15 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, respektuje Pokyn náměstka ministra školství k působení škol a školských zařízení proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance čj. 14423/99-22. Jsou zde zapracovaná práva žáků vycházející z dokumentu Úmluva o právech dítěte. Škola má zpracovaný Minimální preventivní program, který vychází ze starší metodiky, není tedy plně v souladu s Metodickým pokynem ministra školství, tělovýchovy a mládeže k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14514/2000 - 51 s platností od 1. ledna 2001.

Vzhledem k velikosti školy je zřízena jako poradní orgán pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně. Termíny konání se stanoveným programem jsou zahrnuty v celoročním plánu práce. Zápisy z těchto porad jsou podrobné, chybí však usnesení s jasně formulovanými závěry včetně stanovení termínů a osobních zodpovědností jednotlivých pracovníků k uloženým úkolům. Vzhledem k počtu pracovníků převažuje operativní řízení, provozní porady jsou konány dle potřeby, zejména před pořádáním větších akcí. Tok informací je průběžný a ucelený. Roční i měsíční plány jsou vyvěšeny na informačních tabulích přístupných všem pracovníkům. Zde jsou také k dispozici podstatné informace školského úřadu a orgánů státní správy a samosprávy.

Metodické sdružení, rada školy a rodičovské sdružení nejsou ustanoveny.

Komplexnější informace pro rodiče jsou podávány na třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát ročně. Rodičům jsou umožněny i individuální návštěvy školy. Připomínky a náměty zákonných zástupců žáků jsou akceptovány a využívány pro další práci školy.

Prezentace školy na veřejnosti je velmi dobrá. Je zajišťována konáním velkého množství akcí v průběhu školního roku (Vítání prvňáčků, Mikulášská besídka, Den dětí, vystoupení pro

důchodce atd.). Velmi dobrá spolupráce s místní mateřskou školou vychází z písemně zpracované a oboustranně podepsané dohody, v níž jsou uvedeny společné akce v jednotlivých měsících.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/00 je zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva může být přímým zdrojem sebehodnocení, neboť obsahuje analýzu kladů i nedostatků.

Vzhledem k velikosti školy spočívá vedení pracovníků v každodenním přímém kontaktu s nimi a v oboustranné informovanosti. Průběžně jsou konzultovány dílčí úkoly z pedagogické i provozní oblasti. Písemnou formou jsou stanoveny požadavky na přidělování osobních příplatků a odměn pracovníků. Kritéria jsou veřejně známá a všem přístupná. Pravidelně je prováděno osobní jednání s každým pracovníkem, kde je vyhodnocováno jeho zapojení do činností školy a plnění stanovených úkolů. Do osobních příplatků směřuje většina nenárokových finančních prostředků. Odměny jsou přiznávány za mimořádné akce.

K dalšímu vzdělávání pracovníků jsou využívány metodické akce pořádané Střediskem služeb školám v Krnově. Z finanční částky určené k dalšímu vzdělávání pracovníků je rovněž zakupována odborná literatura do učitelské knihovny.

Kontrolní činnost, jejíž plán je součástí celoročního plánu, zahrnuje celou oblast provozu školy. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno průběžné plnění této činnosti. Ředitelka školy má vypracovaný systém hodnocení činnosti v daném školním roce (přímé - operativní, plnění měsíčních úkolů, čtvrtletní hodnocení na pedagogických radách a celkové v závěru školního roku). Výsledky kontrolní činnosti jsou s pracovníky projednávány a na základě těchto hodnocení jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Na základě těchto zjištění jsou stanoveny závěry, z nichž vyplývají úkoly pro další období.

Kontrola výchovně-vzdělávací práce školy spočívá především v pravidelné kontrole pedagogické dokumentace, průběžné kontrole dodržování učebních osnov v jednotlivých předmětech a hospitační činnosti.

K závěrům z kontrol orgánů státní správy a samosprávy jsou přijímána opatření k odstranění zjištěných nedostatků a doporučení. V této oblasti škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a referátem školství okresního úřadu.

Hodnocení kvality řízení

Plánování postihuje celou šíři činnosti školy a organizace školního roku. Vychází z konkrétních podmínek a možností. Je využíváno námětů a připomínek pracovníků i rodičovské veřejnosti. Celkově vytváří ucelený systém a je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování vychází ze zpracovaného organizačního řádu s jasně stanovenými kompetencemi jednotlivých pracovníků. Tok informací je obousměrný, plynulý a ucelený. Informovanost rodičů a veřejnosti je pravidelná. Celkově je oblast organizování hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení pracovníků je hodnoceno jak velmi dobré. Je vytvořen systém morálního a hmotného stimuluování pracovníků. Jasně stanovená pravidla odměňování s využitím iniciativy zaměstnanců jsou předpokladem úspěšného plnění úkolů.

Kontrolní činnost je promyšlená a účinná a je rovněž hodnocena jako velmi dobrá. Jsou přijímána operativní opatření k odstraňování zjištěných nedostatků, která jsou projednávána se zodpovědnými pracovníky.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 písm. a) až k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zahajovací výkaz školy,
- výroční zpráva za školní rok 1999/00 a zpráva o hospodaření za rok 1999,
- organizační řád školy a plán práce na školní rok 2000/01,
- učební plány tříd pro daný vzdělávací cyklus,
- časově tematické plány hospitovaných předmětů,
- podklady o zjištěných skutečnostech a hospitační záznamy inspektorů,
- grafické práce žáků.

ZÁVĚR

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá, rovněž jako řízení školy, které zajišťuje její plynulý chod a vytváří podmínky pro úspěšné plnění stanovených úkolů.

Na základě zjištěných a uvedených skutečností je práce školy hodnocena jako velmi dobrá.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou školou efektivně využívány z hlediska účelu jejich poskytnutí a plnění zvoleného vzdělávacího programu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ivan Tuček	Mgr. Ivan Tuček
Členové týmu	Mgr. Olga Grossmannová	Mgr. Olga Grossmannová

V Bruntále dne 14. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. května 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Ivana Kapitánová

Kapitánová I.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Nádražní 20, 792 01 Bruntál	31. května 2001	141 215/01-11139
Zřizovatel: Obec Ryžoviště, Obecní úřad, nám. Míru 105, 793 56 Ryžoviště	31. května 2001	141 216/01-11139

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.